

NEWSLETTER 2/2023

V najnovšom vydaní Newslettera Vám prinášame nasledujúce témy:

1. Návrh zákona o premenách obchodných spoločností a družstiev.....1
2. Vládny návrh novely zákona č. 300/2005 Z. z. – Úprava daňových trestných činov.....3
3. Návrh zákona o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka.....3
4. Navrhované zmeny zákona o dani z príjmov.....3
5. Zúženie rozsahu príjmov daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou.....4
6. Návrh novely zákona o dani z motorových vozidiel.....5
7. Ministerstvo financií SR zverejnilo transparentný portál s údajmi o verejných financiách5

1. Návrh zákona o premenách obchodných spoločností a družstiev

Návrh zákona o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), o ktorom sme informovali už v predchádzajúcom vydaní newslettera, prešiel v Národnej rade SR prvým čítaním. Zákon bol navrhnutý za účelom transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2121 z 27.11.2019, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o cezhraničné premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia.

1

V tomto vydaní newslettera priblížime najvýznamnejšie zmeny, ktoré v súvislosti s návrhom Zákona nastávajú v oblasti dane z príjmov, dane z pridanej hodnoty a účtovníctva.

Zákon o dani z pridanej hodnoty

- dopĺňajú sa prípady, kedy sa (aj zahraničné) spoločnosti (zdaniteľné osoby), na ktoré prechádza vlastníctvo hmotného alebo nehmotného majetku z dôvodu odštiepenia, cezhraničného odštiepenia alebo zániku bez likvidácie, stanú platiteľom DPH (ďalej len „platiteľ“) zo zákona;
- osoba, ktorá sa stáva platiteľom, bude povinná predložiť správcovi dane úradne overené doklady, na základe ktorých sa stala platiteľom. Uvedené sa nevyžaduje v prípadoch, ak sa táto skutočnosť zapisuje do obchodného registra;
- zahraničná osoba, ktorá sa stáva platiteľom, bude povinná oznámiť správcovi dane skutočnosť, na základe ktorej sa stala platiteľom, do 10 dní odo dňa vzniku tejto skutočnosti. Do tejto lehoty je povinná predložiť aj doklady osvedčujúce túto skutočnosť. Daňový úrad následne zaregistruje zahraničnú osobu za platiteľa do 10 dní odo dňa doručenia oznámenia a dokladov;
- v prípade rozdelenia spoločností odštiepením (zlúčením alebo splynutím) alebo cezhraničným odštiepením sa za dodanie tovaru alebo služby nepovažuje prechod hmotného alebo nehmotného majetku na nástupnícku spoločnosť, ak je táto ku dňu účinnosti premeny platiteľom, príp. sa stáva platiteľom;

- v prípade prechodu investičného majetku bude spoločnosť, ktorá sa rozdeľuje odštiepením, prípadne cezhraničným odštiepením, povinná oznámiť nástupnickej spoločnosti údaje týkajúce sa úpravy odpočítanej dane;
- v prípade zániku platiteľa bez likvidácie, ktorého právny nástupca sa stáva platiteľom, tomuto nevznikne povinnosť upraviť si už odpočítanú daň vzťahujúcu sa na nadobudnutý alebo vlastnou činnosťou vytvorený majetok alebo na majetok, ktorý nadobudol bez dane a pri ktorého nadobudnutí alebo vytvorení vlastnou činnosťou bola daň úplne alebo čiastočne odpočítaná u predchádzajúceho vlastníka.

Zákon o dani z príjmov

- predmetom danie z príjmov nebude príjem plynúci z dôvodu nadobudnutia nových akcií a podielov ako ani príjem plynúci z dôvodu ich výmeny pri premene obchodných spoločností alebo družstiev;
- na účely uplatnenia oslobodenia príjmu (výnosu) z predaja akcií alebo obchodných podielov nadobudnutých odštiepením sa ako moment nadobudnutia priameho podielu na základnom imaní navrhuje ustanoviť deň zápisu do obchodného registra, ktorým nastávajú účinky odštiepenia;
- dopĺňa sa postup úpravy základu dane u daňovníka, ktorý sa rozdeľuje odštiepením, ako aj u jeho nástupníka v reálnych hodnotách a v pôvodných cenách. Ustanovujú sa pravidlá ocenenia majetku a záväzkov nadobudnutých nástupníkom a tiež spôsob odpisovania takto získaného majetku;
- dopĺňa sa tiež stanovenie vstupnej ceny finančného majetku, ktorý vzniká alebo sa preberá nástupníkom v procese rozdelenia odštiepením v závislosti od toho, či sa na účely úpravy základu dane postupovalo pri odštiepení v súlade s princípom reálnych hodnôt alebo pôvodných cien.

Zákon o účtovníctve

- na účely účtovníctva sa stanovuje rozhodný deň, t.j. deň, od ktorého sa úkony zanikajúcej účtovnej jednotky považujú za úkony vykonané na účet nástupnickej účtovnej jednotky. Tento deň musí byť určený v projekte premeny a nesmie byť neskorší ako deň účinnosti premeny;
- v prípade cezhraničnej zmeny právnej formy z dôvodu zmeny sídla spoločnosti do iného štátu je posledný štatutárny orgán povinný zabezpečiť ukončenie vedenia účtovníctva, zostavenie a uloženie účtovnej závierky do registra účtovných závierok, a to ku dňu výmazu spoločnosti alebo družstva z obchodného registra;
- v prípade, ak je právny nástupca slovenská účtovná jednotka, zakladá sa povinnosť zostavenia priebežnej účtovnej závierky ku dňu účinnosti zmeny právnej formy;
- zanikajúca účtovná jednotka bude mať naďalej povinnosť oceniť majetok a záväzky na reálnu hodnotu ku dňu, ktorý predchádza rozhodnému dňu (to však neplatí, ak nástupníckou spoločnosťou bude zahraničná účtovná jednotka, ktorá nezostáva podnikať na území SR prostredníctvom organizačnej zložky). Nástupnícka účtovná jednotka preberá od zanikajúcej účtovnej jednotky majetok a záväzky k rozhodnému dňu v ocenení reálnou hodnotou. V prípade odštiepenia ide o ocenenie majetku a záväzkov, ktoré sú predmetom odštepovanej časti imania.

Účinnosť Zákona sa navrhuje od 1.3.2024. O ďalšom vývoji tohto zákona Vás budeme informovať v budúcich

vydaniach nášho newslettera.

2. Vládny návrh novely zákona č. 300/2005 Z. z. – Úprava daňových trestných činov

Vláda SR predložila na rokovanie Národnej rade SR návrh novely zákona č. 300/2005 Z. z. (ďalej len „návrh novely“), ktorej cieľom je modernizácia trestnej politiky a lepšie využívanie európskych nástrojov trestného práva. Účinnosť zákona je navrhnutá od 1.6.2023 a niektoré ustanovenia majú nadobudnúť účinnosť až od 1.1.2024.

V návrhu novely sa výrazne skracuje časové obdobie, kedy je možné uplatniť tzv. účinnú ľútosť a dodatočne zaplatiť daň, príslušné poplatky alebo poistné. Toto obdobie sa skracuje na 90 dní od právoplatnosti vznesenia obvinenia. Týmto opatrením sa má predísť situácii, keď páchateľ čaká až na definitívny záver vyšetrovania o spáchaní trestného činu, aby až potom splnil svoju povinnosť. Táto zmena tiež prispieva k úspore finančných prostriedkov štátu a kapacitám orgánov činných v trestnom konaní. Podľa novely bude navyše účinná ľútosť možná len v prípade, keď škoda nepresahuje 250 000 EUR.

Súčasťou návrhu novely je aj zvýšenie hranice trestnosti daňových trestných činov súvisiacich so skrátením alebo neodvedením dane a poistného. Pri väčšine daňových trestných činov sa hranica trestnosti posúva na hodnotu väčšej škody, t.j. najmenej 5 000 EUR. Výška spôsobenej malej škody sa zvýši z pôvodných 266 EUR na 500 EUR a ostatné hranice škôd sa posúvajú úmerne. Škoda veľkého rozsahu sa zvyšuje na 250 000 EUR.

3

3. Návrh zákona o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka

V predchádzajúcom vydaní nášho newslettera sme Vás informovali o vládnom návrhu zákona o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka, ktorého hlavným účelom malo byť zavedenie inštitútu pre správu majetku na súkromné účely cez tzv. súkromnú nadáciu. Občanom sa tak malo umožniť nastaviť spôsob spravovania a odovzdania majetku pre členov rodiny či iné, nimi určené osoby.

Tento návrh nakoniec nebol predložený na rokovanie vlády, pričom medzi najvýznamnejšie dôvody tohto kroku patrila najmä kritika zástupcov neziskového sektora, ako aj skutočnosť, že by nešlo o vhodné riešenie správy majetku pre páry rovnakého pohlavia.

4. Navrhované zmeny zákona o dani z príjmov

Národnej rade SR boli predložené viaceré vládne a poslanecké návrhy zákonov, ktorými sa mení a dopĺňa zákon o dani z príjmov. Navrhované zmeny sa dotýkajú rôznych oblastí, napríklad vládny návrh zákona o športe alebo úprava CFC pravidiel platných pre fyzické osoby.

Vládny návrh zákona o športe

- zavádza možnosť, aby sa príjmy z činnosti športového odborníka, ktoré nepatria medzi príjmy zo závislej činnosti, považovali za príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z ktorých je daň vyberaná zrážkou;
- prináša zjednodušenie administratívy a podávania daňových priznaní športových odborníkov;
- znižuje administratívnu náročnosť a byrokráciu pri vyplácaní odmien športovým odborníkom;
- nadobúda účinnosť od 1.5.2023, pričom prvýkrát sa použije na zdanenie príjmov plynúcich od 1.1.2024.

Zrušenie pravidiel pre zdanenie zahraničných kontrolovaných spoločností u fyzických osôb

- Z dôvodu problematickeho uplatňovania v praxi sa navrhuje zrušenie pravidiel týkajúcich sa kontrolovaných zahraničných spoločností pre fyzické osoby, tzv. CFC pravidlá, ktoré sa prvýkrát uplatňovali pri podávaní daňových priznaní za rok 2022.
- CFC pravidlá pre fyzické osoby nie sú upravené EÚ legislatívou, pričom krajiny EÚ sa môžu rozhodnúť, či tieto pravidlá zavedú do svojej legislatívy. Z členských krajín EÚ zaviedlo tieto pravidlá, vrátane Slovenska, iba 5 krajín, avšak podmienky ich uplatňovania sú oveľa menej striktné ako na Slovensku.
- Nakoľko sa tieto pravidlá prvýkrát uplatňovali pri podávaní daňových priznaní za rok 2022, navrhuje sa zaviesť prechodné ustanovenie, podľa ktorého fyzickým osobám zaniká povinnosť uhradiť daň vzniknutú na základe CFC pravidiel. V prípade, ak už daňovník vykonal úhradu dane, táto platba sa bude považovať za daňový preplatok.
- Účinnosť tejto zmeny zákona o dani z príjmov sa navrhuje od 1.8.2023.

5. Zúženie rozsahu príjmov daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou

V našom Newslettri za 4Q 2022 sme vás informovali, že od roku 2023 sa výnosy z komerčných dlhopisov vyplácané slovenskými daňovými rezidentmi daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou v SR budú považovať za príjmy zo zdrojov na území SR a budú tak zdaňované zrážkovou daňou.

Dňa 29.3.2023 bol schválený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Súčasťou prijatého návrhu bol aj pozmeňujúci návrh, ktorým sa opätovne zavádza daňové posúdenie výnosov z dlhopisov platné do 31.12.2022, čo znamená, že úroky a iné výnosy z komerčných dlhopisov plynúce od daňovníkov s neobmedzenou daňovou povinnosťou v SR daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou v SR budú opätovne vyňaté z príjmov zo zdrojov na území SR.

Uvedenou zmenou by sa malo uľahčiť umiestňovanie dlhopisov na zahraničných trhoch a takisto by sa mala znížiť administratívna záťaž, ktorá súvisí s posúdením daňovej rezidencie zahraničného investora a určením zrážkovej dane v správnej výške.

Zákon bol uverejnený v Zbierke zákonov 18.4.2023 a týmto dňom aj nadobudol platnosť.

6. Návrh novely zákona o dani z motorových vozidiel

Poslanci Národnej rady SR predložili návrh novely zákona č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel, ktorej cieľom má byť odstránenie nadmerného daňového a poplatkového zaťaženia slovenských autodopravcov v porovnaní s okolitými štátmi krajín V4 ako aj zníženie administratívnej záťaže.

V návrhu zákona sa navrhuje nasledovné zníženie dane z motorových vozidiel (ďalej len „daň“) autodopravcov:

- zníženie dane o 50 %, ak autodopravca zaplatil za predchádzajúci kalendárny rok za slovenské mýto viac ako 50 % dane pripadajúcej na ním vlastnené vozidlo;
- zníženie dane o sumu preukázateľne zaplateného mýta, ak autodopravca zaplatil za predchádzajúci kalendárny rok za slovenské mýto menej ako 50 %, ale viac ako 5 % dane;
- autodopravcom, ktorí zaplatia za slovenské mýto za predchádzajúci kalendárny rok menej ako 5 % dane, sa daň znižovať nebude.

Návrh novely taktiež umožňuje zánik daňovej povinnosti na základe oznámenia doručeného správcovi dane, a to počas obdobia, kedy sa vozidlo nevyužíva na podnikanie z rôznych dôvodov (napr. jeho nepojazdnosti, dočasnej nepotrebnosti vozidla a pod.). Súčasná právna úprava umožňuje zánik daňovej povinnosti len pri odhlásení vozidla z evidencie na dopravnom inšpektoráte. Opätovný vznik daňovej povinnosti by bolo možné taktiež nahlásiť prostredníctvom oznámenia.

V oznámení o zániku daňovej povinnosti bude daňovník povinný uviesť okrem iného aj miesto, kde bude predmetné vozidlo odstavené v období bez daňovej povinnosti. V prípade, ak daňovník uvedie v oznámení nepravdivé informácie, hrozí mu dorubenie dane vo výške bez možných zákonných znížení a oslobodení.

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1.1.2024.

7. Ministerstvo financií SR zverejnilo transparentný portál s údajmi o verejných financiách

Ministerstvo financií Slovenskej republiky (MF SR) predstavilo nový transparentný portál s údajmi o verejných financiách s cieľom stať sa pokrokovou, prístupnejšou a najmä transparentnejšou verejnou inštitúciou. Momentálne je portál rozdelený do viacerých osobitných celkov, kde sú sprístupnené dáta nielen od MF SR, ale aj od iných verejných inštitúcií ako Štátna pokladnica, Eximbanka, Úrad vládneho auditu či finančná správa. Postupne sa plánuje tento zoznam inštitúcií (s ktorým súvisí aj množstvo zverejnených informácií) rozširovať.

Portál poskytuje široké spektrum informácií o nákladoch a príjmoch verejnej správy, dáta o hospodárení územných samospráv a obcí, informácie zo štátneho výkazníctva ako účtovná konsolidácia verejnej správy, dlh verejnej a ústrednej správy a mnoho ďalších finančných dát. Každý používateľ má k týmto detailným

informáciám a dátam bezplatný prístup, čo by malo mať za následok lepšie chápanie použitia verejných financií na Slovensku.

Portál je dostupný na internetovej adrese: <https://opendata.mfsr.sk/>. Okrem toho je portál prístupný prostredníctvom rôznych zariadení, vrátane mobilných telefónov a tabletov, čo umožňuje používateľom sledovať a analyzovať údaje kdekoľvek a kedykoľvek.

Tento Newsletter je produktom TPA.
S pozdravom,

Váš TPA tím.

Kontakt:

TPA Slovensko
Blumental Offices II
Nám. Mateja Korvína 1
811 07 Bratislava

TPA Slovensko
Letná 27
040 01 Košice

6

Tel.: +421 (02) 57 351 111

www.tpa-group.sk

www.tpa-group.com

Ak si želáte dostávať pravidelné informácie, prihláste sa k odoberaniu Newslettera na našej webovej stránke.

IMPRESSUM Informácie obsiahnuté v tomto dokumente slúžia iba na všeobecné informačné účely. Ak sa rozhodnete použiť ich v praxi, odporúčame tak urobiť až na základe odbornej konzultácie v rámci ktorej je možné posúdiť všetky aspekty konkrétneho prípadu. Tento dokument nenahrádza odborné poradenstvo, a preto TPA nemôže niesť zodpovednosť za prípadné škody vzniknuté v dôsledku použitia tu uvedených informácií.

Copyright © 2023 TPA, Blumental Offices II, Nám. Mateja Korvína 1, 811 07, Bratislava

Všetky práva vyhradené.